

MOŽNOSTI ZAVAROVANJA PRED ODGOVORNOSTJO ZA OKOLJSKE ŠKODE

Borut Jager
Vodja premoženjskih zavarovanj

Wiener Stadtische zavarovalnica podružnica v Ljubljani

Welcome to
the family of
VIENNA INSURANCE
GROUP AG
Wiener Versicherung
Gruppe

AUSTRIA WIENER STÄDTISCHE VIENNA INSURANCE GROUP onau VIENNA INSURANCE GROUP S-VERSICHERUNG VIENNA INSURANCE GROUP	SLOVAKIA Kooperativa VIENNA INSURANCE GROUP KOMUNÁLNA poisťovňa VIENNA INSURANCE GROUP POISTOVŇA SLOVENSKÝ ŠPORTOVÝ VIENNA INSURANCE GROUP	BULGARIA BULSTRAD VIENNA INSURANCE GROUP Life BULSTRAD VIENNA INSURANCE GROUP БЪЛГАРСКИ ИМОТИ VIENNA INSURANCE GROUP	UKRAINE КНЯЖА VIENNA INSURANCE GROUP ГЛОБУС VIENNA INSURANCE GROUP ЮПИТЕР VIENNA INSURANCE GROUP УКРАЇНСЬКА СТРАХОВА ГРУПА VIENNA INSURANCE GROUP	TURKEY RAYSIGORTA VIENNA INSURANCE GROUP RUSSIA МСК-Лайф VIENNA INSURANCE GROUP	ALBANIA SIGMA VIENNA INSURANCE GROUP interalbanian VIENNA INSURANCE GROUP
ITALY BRANCH WIENER STÄDTISCHE VIENNA INSURANCE GROUP onau VIENNA INSURANCE GROUP	POLAND COMPENSA VIENNA INSURANCE GROUP InterRisk VIENNA INSURANCE GROUP BENEFIA VIENNA INSURANCE GROUP PZM VIENNA INSURANCE GROUP	CROATIA KVARNER VIENNA INSURANCE GROUP HELIOS VIENNA INSURANCE GROUP ERSTE OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP	ESTONIA COMPENSA VIENNA INSURANCE GROUP LATVIA COMPENSA VIENNA INSURANCE GROUP LITHUANIA COMPENSA VIENNA INSURANCE GROUP	BEARUS КУПАЛА VIENNA INSURANCE GROUP GEORGIA GPIA VIENNA INSURANCE GROUP MONTENEGRO Zivot WIENER STÄDTISCHE VIENNA INSURANCE GROUP GERMANY InterRisk VIENNA INSURANCE GROUP LIECHTENSTEIN VIENNA-LIFE VIENNA INSURANCE GROUP	
SLOVENIA BRANCH WIENER STÄDTISCHE VIENNA INSURANCE GROUP	HUNGARY UNION BIZTOSÍTÓ VIENNA INSURANCE GROUP ERSTE BIZTOSÍTÓ VIENNA INSURANCE GROUP SERBIA WIENER STÄDTISCHE VIENNA INSURANCE GROUP	CZECH REPUBLIC Kooperativa VIENNA INSURANCE GROUP ČPP VIENNA INSURANCE GROUP POJIŠTOVNA ČESKÝ ŠPORTOVÝ VIENNA INSURANCE GROUP VIG Re	ROMANIA OMNIASIG VIENNA INSURANCE GROUP ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP BCR ASIGURARI VIENNA INSURANCE GROUP DE VIATA BCR ASIGURARI VIENNA INSURANCE GROUP		

EKOLOŠKE ŠKODE

- Požar v skladišču tovarne Sandoz kjer zagori 1.250 ton kemikalij (Schweizerhalle; 1.11.1986).
- 15.000 m³ vode za gašenje je v reko Ren razlilo 10 ton pesticidov in dodatno 150 kg živega srebra.

EKOLOŠKE ŠKODE

Višina ekološke škode v Schweizerhalle; 1.11.1986	
Dejavnost	Znesek v EUR
Obnova in čiščenje ogornin	12.900.000,00
Sanacija / čiščenje onesnažene zemlje na lastnem zemljišču, ki ga odredi javni organ, zaradi nevarnosti za zdravje ljudi	39.000.000,00
Primarna sanacija vode (Salmon, 2000)	27.000.000,00
SKUPAJ	78.900.000,00

EKOLOŠKE ŠKODE

- April, 1998 - V nacionalnem parku Doñana (Unescov seznam svetovne dediščine) je prišlo do onesnaženja, ker je počil jez v rudniku Los Frailes in se je razlilo 4-5 mio m³ kisle jalovine rudnika. Čiščenje je trajalo 3 leta. Sanacija onesnaženja je znašala 186 mio EUR.
- Januar, 2000 - Obrat zlata Aurul Gold (Baia Mare) onesnaži s cianidom reko Tiso. V onesnaženje so zajete tudi druge države (poleg Romunije še Madžarska, Srbija in Bolgarija), saj je onesnažena tudi Donava. Problem pitne vode za 2,5 milijona prebivalcev, sprememba v raznolikosti vrst rib, problem s težkimi kovinami ter življenjska doba v Baia Mare krajša za 12 let. Madžarska terja odškodnino v višini 115,2 mio EUR.

EKOLOŠKE ŠKODE

- Avgust 2009 - Počenje naftovoda SPSE Ölpipeline 4.000 m³ surove nafte onesnaži 5 ha območja Coussouls de Crau (Camargue) - Natura 2000
- Februar, 2010 - Zaradi sabotaže v bivši rafineriji onesnaženje najdaljše italijanske reke Pad z 2,5 milijoni litri nafte.
- Oktober 2010 - V tovarni aluminija Ajkai Tomfoldgyar v Ajki se je v okolje razlilo do 700.000 m³ rdečega blata.

Odgovornost za škodo

(131. člen OZ)

- 1) Kdor povzroči drugemu škodo, jo je dolžan povrniti, če ne dokaže, da je škoda nastala brez njegove krivde.
- 2) Za škodo od stvari ali dejavnosti, iz katerih izvira večja škodna nevarnost za okolico, se odgovarja ne glede na krivdo.
- 3) Za škodo ne glede na krivdo se odgovarja tudi v drugih z zakonom določenih primerih.

Zakon o varstvu okolja

(110a. člen ZVO-1)

Povzročitelj obremenitve je v zvezi z opravljanjem svoje dejavnosti odgovoren za sanacijo okoljske škode **ne glede na krivdo.**

Vpeljava načela “*plača povzročitelj obremenitve*”

KATERE DEJAVNOSTI SO TO?

- V zakonu navedenih 11 dejavnosti

Alt RL 67/548/EWG		Alt RL 67/548/EWG					
	E		Xi	Xn	T	T+	N
Neu GHS		Neu GHS					
	GHS 01		GHS 05	GHS 08	GHS 08		

STROŠKI SANACIJSKIH UKREPOV

- Povzročitelj okoljske škode krije stroške:
  - preprečevalnih oziroma sanacijskih ukrepov.
- Povzročitelj okoljske škode krije tudi stroške:
  - ugotavljanja okoljske škode njene neposredne nevarnosti,
  - vodenja upravnega postopka in zbiranja podatkov
  - ter spremljanja in nadzora izvajanja ukrepov.
- Ministrstvo predlaga **vpis zastavne pravice** na premoženju povzročitelja okoljske škode, od njega zahteva **bančno garancijo ali drugo obliko zavarovanja**

ZAKAJ ZAVAROVANJE ?

Pri odgovornostnih zavarovanjih je zavarovan **premoženjski interes, torej zmanjšanje finančnih posledic za zavarovanca oz. zaščita premoženja zavarovanca**, zaradi škode, ki jo je povzročil tretjim osebam in katero je dolžan povrniti.

Torej zavarovalnica prevzame breme plačila odškodnine.

Zavarovan je dogodek, ki je bodoč, negotov in neodvisen od zavarovančeve volje.

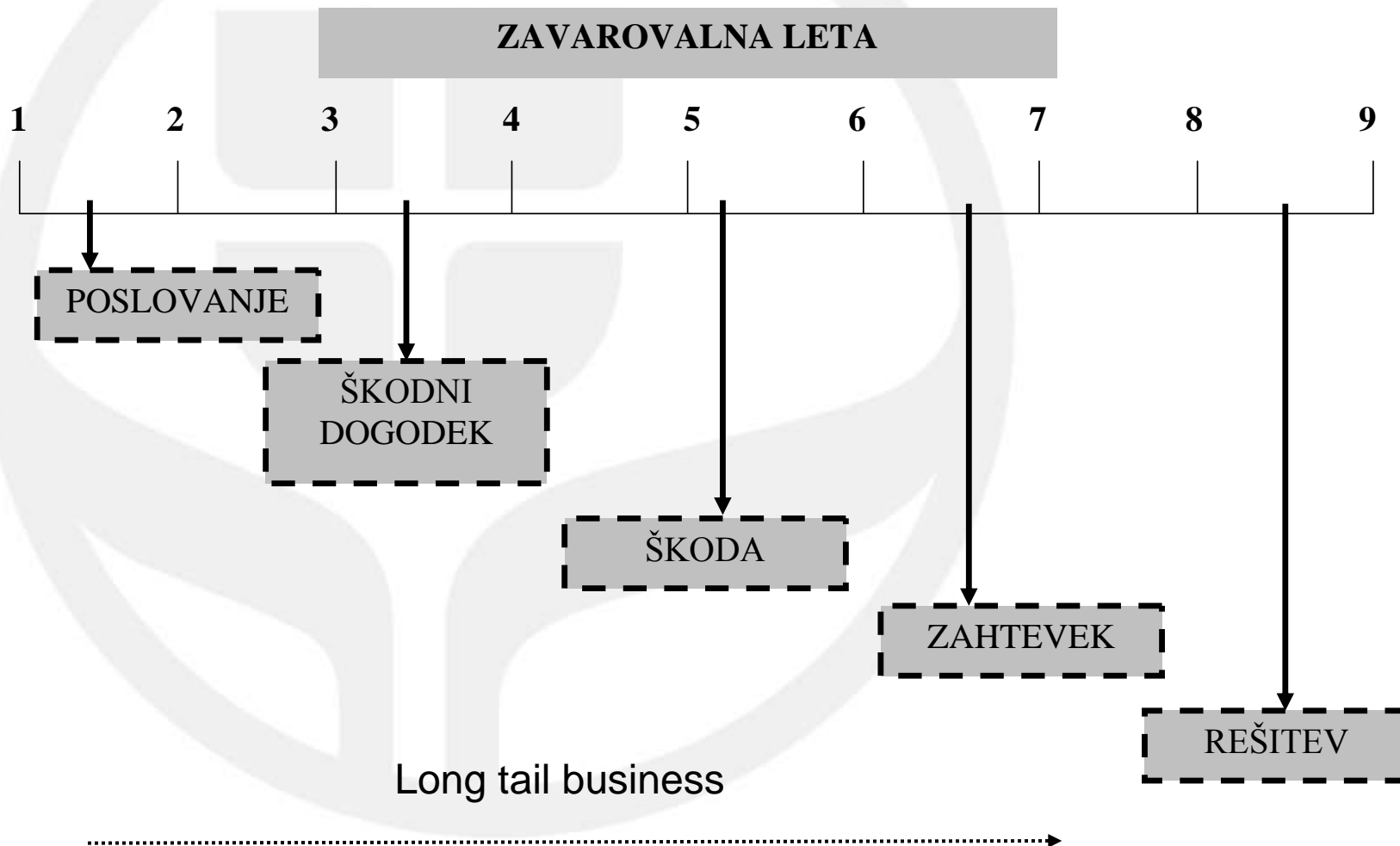
DOGODEK – ZAVAROVALNI PRIMER

Šteje se, da je zavarovalni primer nastal v trenutku **prvega preverljivega odkritja okoljske škode**, zaradi katere bi lahko povzročitelj odgovarjal za sanacijo.

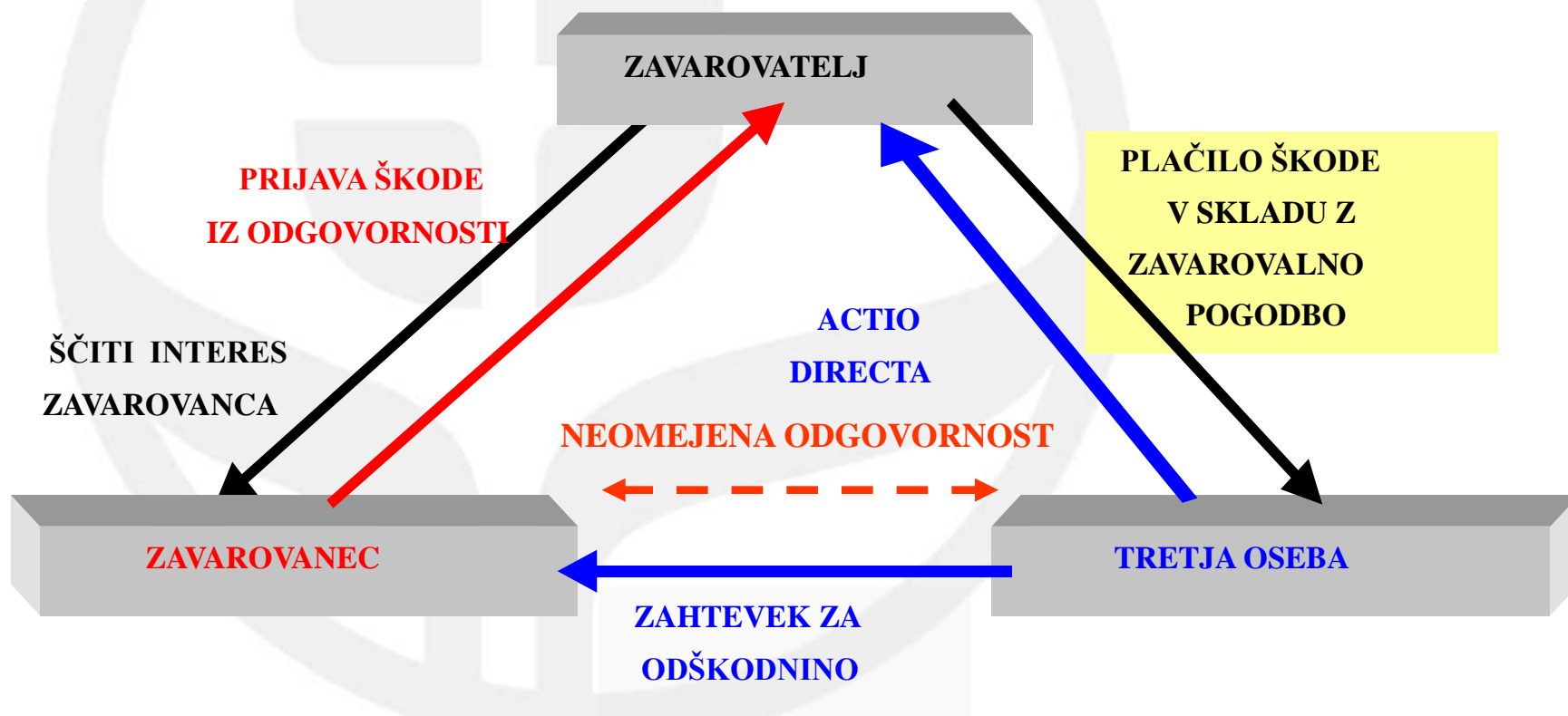
Serijska škoda:

Velja, da se več primerov okoljske škode, ki jih je povzročil isti dogodek, obravnava kot en zavarovalni primer. Dalje velja kot en zavarovalni primer ugotovitve okoljske škode, ki so jo povzročili enaki, časovno povezani dogodki, če med temi dogodki obstaja pravna, gospodarska ali tehnična povezava.

ČASOVNI POTEK ZAVAROVANJA

ODŠKODNINSKI ZAHTEVEK

Zavarovanje proti okoljski odgovornosti je pri Wiener Städtische zavarovalnici možno v okviru:

Zavarovanja splošne odgovornosti iz dejavnosti

- splošna odgovornost z vključeno proizvajalčevo odgovornostjo **kot osnovno kritje**
- *civilnopravna okoljska odgovornost kot dodatno kritje* (HV5 - Splošni pogoji za zavarovanje odgovornosti; 6.člen)
- *dodatna javnopravna odgovornost po “Okoljski direktivi” kot posebno kritje* (566 -Posebni pogoji za okoljsko škodo)

V zavarovalnem primeru prevzame zavarovalnica

- izpolnitev odškodninskih zahtevkov tretjih oseb na podlagi civilnopравnih zakonskih določb o odgovornosti za osebne škode ali premoženjske škode, ki so posledica smrti, telesnih poškodb oz. okvare zdravja oseb ali poškodovanja oz. uničenja stvari
- stroške ugotavljanja obveznosti in obrambe pred odškodninskimi zahtevki, ki jih uveljavljajo tretje osebe

Izključitve zavarovalnega kritja:

Zavarovanje ne obsega obveznosti nadomestila škode **za škodo na stvareh**, ki nastaja postopoma zaradi emisije (GRADUAL POLLUTION) ali vplivanja temperature, plinov, pare, tekočin, vlage ali neatmosferskih padavin (kot so dim, saje, prah itd.).

DODATNA OKOLJSKA ODGOVORNOST

Osnovno zavarovanje se razširja **za premoženjsko škodo zaradi onesnaženja okolja** (GRADUAL POLLUTION) vključno s škodo na zemlji ali vodi, če je onesnaženje okolja povzročil *posamezen, nenaden, nepredviden in nenameren dogodek*, ki predstavlja odmik od pravilnega obratovanja.

Zavarovalnega kritja ni, če se onesnaženje okolja povzroči zaradi več po učinku podobnih si dogodkov, ki pri posameznem dogodku te vrste sicer ne bi nastopili.

- Retro kritje 2 leti pred sklenitvijo pogodbe, če ni bil znan vzrok
- Prijava zahtevka 2 leti po prekinitvi pogodbe in vzrok med trajanjem pogodbe

POSEBNA OKOLJSKA ODGOVORNOST

Zavarovanje krije stroške izpolnitve zakonskih obveznosti javnopravne vsebine, ki jih ima zavarovalec zaradi sanacije okoljske škode v skladu z Zakonom o varstvu okolja (ZVO-1B Ur.l. RS Št. 70/2008) ali drugimi podrejenimi zakonskimi določbami pri izvajanju Direktive o okoljski odgovornosti (Direktiva 2004/35/ES).

Okoljska škoda je:

- škoda zavarovanih vrst in naravnih habitatov,
- škoda voda
- škoda tal

Škoda je krita tudi na zavarovanih vrstah, naravnih habitatih, na vodah in tleh, če so te v lasti ali posesti zavarovalca (*lastna škoda*).

SANACIJSKI UKREPI

- „**primarna sanacija**“ je vsak sanacijski ukrep, ki povrne poškodovane naravne vire in/ali zmanjšane funkcije v referenčno stanje ali se temu približa
- „**dopolnilna sanacija**“ je vsak sanacijski ukrep, ki se sprejme v zvezi z naravnimi viri in/ali funkcijami in s katerim se nadoknadi dejstvo, da primarna sanacija ni zmogla v celoti povrniti poškodovanih naravnih virov in/ali zmanjšanih funkcij
- „**kompensacijska**“ sanacija je vsak ukrep za nadomestitev začasnih izgub naravnih virov in/ali funkcij, ki se izvede od datuma nastale škode do takrat, ko primarna sanacija doseže svoj polni učinek

ZAVAROVANI SANACIJSKI UKREPI

- **Okoljska škoda, povzročena zavarovanim vrstam, naravnih habitatov** (v referenčno stanje)
  - primarna sanacija
  - dopolnilna sanacija
  - kompenzacijska sanacija
- **Sanacija škode na vodah** (v referenčno stanje)
  - primarna sanacija
  - dopolnilna sanacija
  - kompenzacijska sanacija
- **Okoljska škoda, povzročena tlom** (odprava utemeljene nevarnosti pred škodljivim vplivom na zdravje ljudi)

PRIMER SANACIJE

VIŠINA KRITIH STROŠKOV

- **Kriti so stroški:**
  - poravnani s strani **javnega organa**
  - poravnani s strani **zavarovanca**
- **V višini zavarovalne vsote za stroške:**
  - primarne in
  - dopolnilne sanacije;
- V višini **10% stroškov**, ki so bili izplačani za primarno in dopolnilno sanacijo v okviru zavarovalne vsote za **kompensacijsko sanacijo**;

Subsidiarnost do drugih kritij/polic:

Zavarovalno kritje obstaja le do te mere, do koder stroški **niso predmet razširitve** zavarovalnega kritja za zavarovanje **premoženjske škode zaradi onesnaženja okolja (6. člen SPZO)** ali za zavarovanje **proizvajalčeve odgovornosti za izdelke (2. člen, Poglavlja A, DPZO)**.

IZKLJUČITVE

Zavarovanje ne krije:

- Standardne izključitve iz splošnih pogojev za zavarovanje odgovornosti ter dodatno
- Posegi v naravne vire na podlagi dovoljenja
- Izvršitev navodil javnih organov ali preteče se škode
- Čistilne naprave
- Odlagališča (nevarnih) odpadkov
- Podzemni vodi, podtalnici
- Prenos bolezni na zavarovane vrste

OBVEZNOSTI ZAVAROVANCA

Zavarovanec je zavezan:

- upoštevati vse zadevne zakone, odredbe, uradne predpise in zahteve organov v zvezi z izvajanjem dejavnosti in varstvom okolja
- da sprejme ustrezne varnostne ukrepe, ki preprečujejo, da bi tretji povzročili škodo
- bo strokovno vzdrževal opremo, ki utegnejo ogrožati okolje;
- nemudoma izvesti vsa potrebna popravila
- najmanj vsakih pet let – če zakonsko ali uradno ni predpisan krajši rok – izvesti strokovni pregled

PRAVILNA SKLENITEV ZAVAROVANJA

ZAVAROVALNO KRITIJE, LIMITI (ZAVAROVALNE VSOTE)

ZAVAROVANO TVEGANJE

Zavarovalno kritje velja za zakonsko odgovornost zavarovalca iz obratovanja, navedenega v polici.

ZAVAROVALNE VSOTE

Zavarovalna vsota ali limit kritja na polici je najvišji naveden znesek na posamezni zavarovalni primer za telesne poškodbe in materialne škode.

- EUR 1.500.000,--** zavarovalna vsota za telesne poškodbe in materialno škodo za splošno odgovornost in proizvajalčevo odgovornost, dvojni letni agregat vseh škod.
- EUR 400.000,--** podlimit za materialne škode zaradi povzročitev onesnaženja okolja (Ekološke škode); 6. člen SPZO; pogojev HV5
- EUR 400.000,--** podlimit za zavarovanje okoljske odgovornosti v skladu z okoljsko direktivo v skladu s pogoji 556.

PREMIJA

Wiener Städtische zavarovalnica ima produkt za mala in srednje velika podjetja “**Business class**” v okviru katerega je možno skleniti vsa predpisana kritja za zavarovanje okoljske odgovornosti.

Značilnosti produkta:

- limiti kritja do EUR 800.000,--
- razvrstitev podjetij v 4 nevarnostne razrede, odvisno od dejavnosti in možnosti regresov iz naslova proizvajalčeve odgovornosti
- premija odvisna še od prihodkov podjetja in stroška plač
- oddaljenosti od zaščitenega okolja

Za industrijska zavarovanja večjih podjetij se uporablja individualni pristop na podlagi posredovanih podatkov

Značilnosti produkta:

- višji limiti kritja po željah zavarovanca
- razvrstitev podjetij v 4 nevarnostne razrede, odvisno od dejavnosti (nevarne snovi) in možnosti regresov iz naslova proizvajalčeve odgovornosti
- premija odvisna še od prihodkov podjetja in stroška plač
- oddaljenosti od zaščitenega okolja

NAČIN DEFINIRANJA RIZIKA - 1

E-PRTR Facility Details - FacilityReportId=125265 - Mein Internet

europa.eu

Google - Jezik te strani je: angleščina. Ali jo želite prevesti z Google Orodno vrstico? [Več o tem](#) ali v jeziku angleščina? [Dokumente nam izboljšati](#)

Prevedi

Facility level / Details

Previous year < 2006

Facility: VIPAP VIDEM KRŠKO d.d.
Address: Tovarniška ulica 10, 8270, Krško
Country: Slovenia
Year: 2006 (published: 08 June 2010)
Regulation: E-PRTR Regulation

Background map

Facility Details

Parent Company Name: VIPAP VIDEM KRŠKO d.d.
Coordinates (Lon/Lat): (15.491861°; 45.954139°)
NUTS Region (Map): East Slovenia
NUTS Region (Reported): Spodnjeposavska
River Basin District: Danube
Main activity (NACE): 17.12 Manufacture of paper and paperboard
Production Volume: Paper production 201,734 t
IPPC Installations: 5
Employees: 448
Operating hours: 7390
Website: <http://www.vipap.si/>

Competent Authority (Last updated: 08 June 2010)
Name: Environmental agency of Republic of Slovenia
Address: Vojskova cesta 1b, 1001, Ljubljana
Phone: +386(0) 1 475 40 00
Fax: +386(0) 1 475 40 52
Email: tone.kvasic@gov.si
Contact Person: Tone Kvasič

Industrial activities	IPPC-code
Main activity	
6.(b) Production of paper and board and other primary wood products	6.1.(b)
Additional activities	
1.(c) Thermal power stations and other combustion installations	1.1

Disclaimer
Some activities and pollutants are reported differently under EPER and E-PRTR; time series of a facility reporting under EPER and under E-PRTR might be affected. Data comparability might also be affected over time as a result of changes in the facility (e.g. merging, splitting) as well as changes in emission determination methods.

Google

Select language

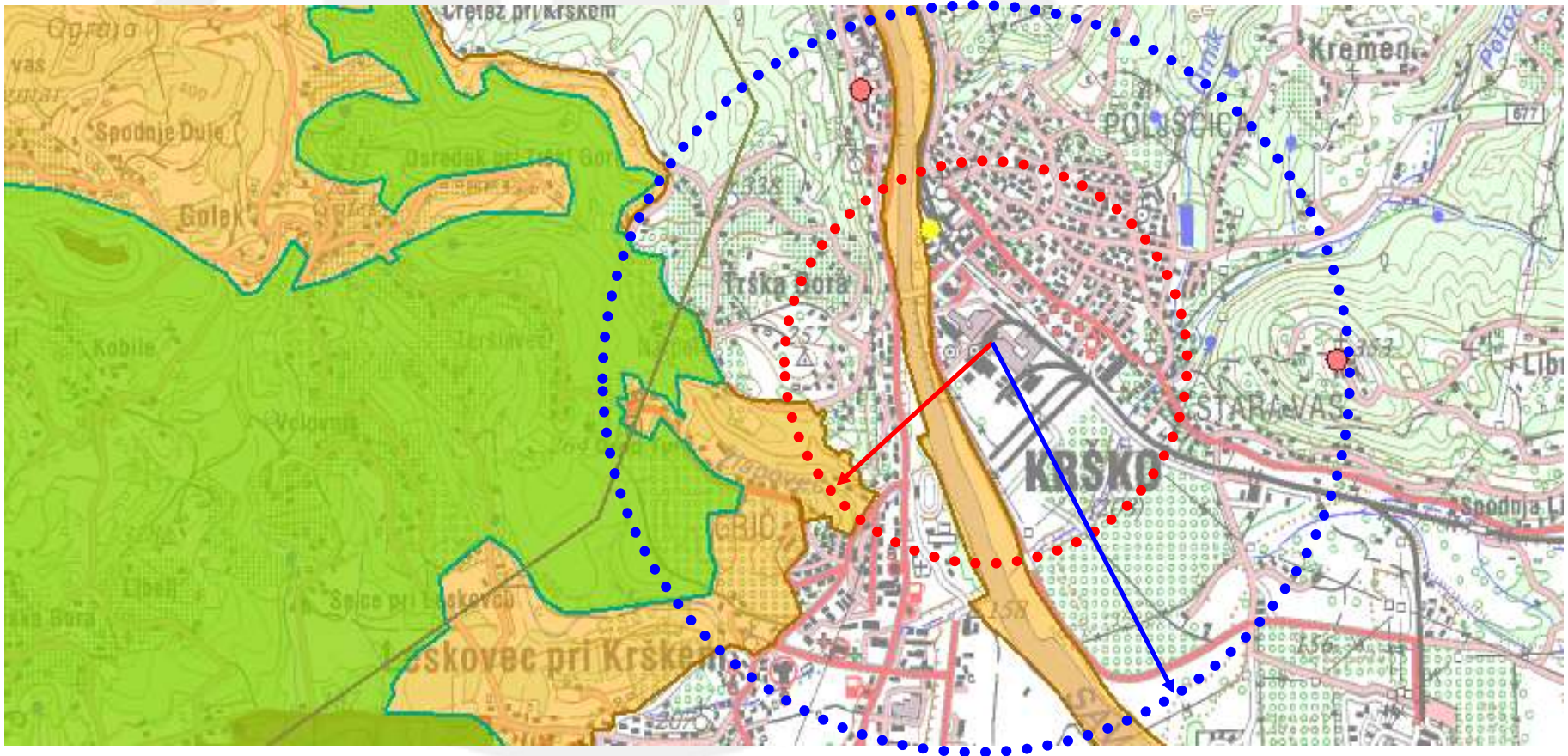

of a specific industrial activity or a sector

VIPAP VIDEM KRŠKO d.d.
City: Krško
Address: Tovarniška ulica 10
Sector: 6 Paper and wood product processing
Postal Code: 8270
Show facility details

Contents:
Pollutant Releases
Pollutant Transfers
Waste Transfers

NAČIN DEFINIRANJA RIZIKA - 2

ZAUPAJTE NAM SVOJE SKRBI

Hvala za vašo pozornost!

Borut Jager